

Residències artístiques virtuals: quan l'espai deixa de ser el centre

Publicat per [Interacció](#) [1] el 06/06/2018 - 14:13 | Última modificació: 30/03/2026 - 15:20

Les residències en línia qüestionen el model tradicional basat en la convivència física. El repte no és només tecnològic, sinó de definició del procés creatiu i dels seus marcs.

La residència artística s'ha associat tradicionalment a un espai compartit. Un lloc on creadors conviuen, treballen i intercanvien processos. Aquest vincle entre creació i lloc ha estat central en la definició del model. Amb la consolidació d'Internet com a espai de treball, aquesta relació es transforma. L'article d'Elena López-Martín i Borja Morgado-Aguirre analitza l'emergència de les residències artístiques virtuals com una extensió d'aquesta evolució.

Aquestes formes no apareixen del no-res. Formen part d'un procés més ampli que comença amb l'art a la xarxa als anys noranta i amb la progressiva incorporació de mitjans digitals en la pràctica artística. El treball en xarxa i a distància esdevé una condició habitual. En aquest context, la residència deixa de dependre necessàriament d'un lloc físic. Pot desenvolupar-se en entorns digitals, amb formats diversos: des de processos col·laboratius en línia fins a intervencions en plataformes digitals o xarxes socials.

L'estudi recull 24 experiències internacionals de residències virtuals entre 1999 i 2016. La seva durada és variable, tot i que tendeix a ser curta. Moltes se situen per sota dels tres mesos, fet que apunta a formats més intensius o experimentals. Algunes iniciatives, com la residència #tweettoit impulsada per la plataforma Insonora, utilitzen directament xarxes socials com a espai de creació i difusió. El procés artístic es fa visible i es construeix en interacció amb els usuaris.

Aquestes pràctiques desplacen diversos elements del model clàssic. El lloc deixa de ser central. La convivència es redefineix. La mediació es transforma, ja que el públic pot formar part del procés en temps real. Al mateix temps, obren interrogants. Què es guanya en accessibilitat i flexibilitat. Què es perd en intensitat, concentració o relació directa entre creadors. I com es garanteixen les condicions de treball en entorns que sovint són més difusos.

En clau de política cultural, aquestes residències apunten a una ampliació del concepte de suport a la creació. No es tracta només de facilitar espais, sinó de generar marcs que permetin treballar en contextos híbrids, entre el físic i el digital.

Les residències virtuals no substitueixen les presencials. Amplien el camp.

[2]

Cal restar atents, perquè tot i que ja fa més de 20 anys que l'Art va entrar a la xarxa, les residències virtuals encara es troben en fases embrionàries, però molt probablement veurem com augmenten degut a l'augment de les xarxes socials i la seva fàcil accessibilitat.

PDF [Residencias artísticas virtuales: presentación, compilación y análisis desde la experiencia del anfitrión](#) [3]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: innovació cultural

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: pensament cultural

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/residencies-virtuals>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://twitter.com/twIn_sonora/status/969875026278166528

[3] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-retrieve-file.pl?id=dbbba38a87c4062580dc39cc2dcca3a2>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7491>